

DONAMENTUL:

in 70 Lei = 140 Con. 97
 in 35 Lei = 70 Con.
 in 15 Lei = 30 Con.
 in 10 Lei = 20 Con.
 in 5 Lei = 10 Con.
 in 2 Lei = 4 Con.
 in 1 Lei = 2 Con.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRATIA
 Strada Zrinyi, numărul 1
 INSERȚIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tipar
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOLIAZĂ.

In preajma alegerilor.

Un timp relativ scurt ne desparte de momentul când alegătorii din Ardeal, Bănat teritoriile ce pe nedrept au aparținut odinoră Coroanei Sf. Ștefan, se vor găsi în fața urnei din care vor ieși numele bărbaților cetății să reprezinte acele teritorii, în Constituanta.

În vederea acestui mare eveniment, a căruia importanța nu poate să scape nimănui, o datorie de conștiință și de înalt patriotim ca fiecare cetățean care are dreptul să voteze, să-și dea seama de importanța misiunii sale și de rezultatele ce pot decurge în urma acestei misiuni.

Sub regimul maghiar, libertatea votului era ficțiune de oarece conștiința cetățenească putea să se afirme nici odată în plinătatea din cauza presiunilor și abuzurilor acelorora care aveau tot interesul să înăbușe palpitările sentimentului național.

Astăzi lucrurile s'au schimbat.

Reforma electorală, așa cum a fost făcută, dă dreptul fiecărui cetățean, care îndeplinește condițiile cerute, să voteze în deplină libertate, pentru a se putea trimite în fața parlamentului României întregite, oameni cunoscători ai situației și ai nevoilor naționale.

În primul rând se impune ca o sfântă obligație ca fiecare cetățean — așa după cum prevede legea — să nu se sustragă de la obligația de a participa la alegerea mandatariilor naționale.

În epoca ce a precedat războiul, cazurile erau foarte numeroase în vechiul regat, pentru motivul că modul cum se făceau alegerile pe atunci, constituia o falsificare a voinței naționale.

Partidul ce se afla la putere, indiferent de credințele și programul său, își avea electorii săi, bătăușii și oamenii săi de încredere, care — gras plătiți din fondurile secrete — nu vedeau altă slujbă de cât să asigure guvernului, victoria reușită a alegerilor.

Odată terminată comedia electorală, partidul de la putere, prin organele sale de presă, spunea că majoritățile pe care și le asigurase singur, erau expresia fidelă a voinței naționale.

Era natural dar, ca în fața acelei farse grozave ce reflecta imoralitatea apucăturilor epocii, oamenii cinstiti să stea retrași și să nu se amestecă într-o înscenare pregătită de mai înainte până la nuanță și până la amănunt.

Astăzi însă, așa cum a fost întocmită reforma, cu votul secret, egal și obșteșc, putem să nădăjduim că obligația cetățenească a votării, nu va mai fi o simplă înșelătorie și că odată cu dispariția procedurii primitive de alegere, va dispărea și acel nedemn aparat electoral de agitatori, propagandiști interesați de mahalale și mănuiitori ageri ai bastonului, care își avea din nenorocire, foarte adesea rolul său, cunoscut și necesar.

Nu va fi însă suficient pentru cetățenii teritoriilor alipite, să se ducă să voteze pentru ca așa ordonă legea, ce fie care va trebui să-și exercite acest drept cu toată conștiința și puterea de convingere de care e capabil.

Atuncea când este vorba de exercitarea drepturilor și libertăților cetățenești, pe urmă cărora va rezulta soliditatea noii întocmiri sociale, va trebui să procedăm cu toată lini-

șteea, cu toată credința și cu toată puterea noastră de răspundere, pentru că numai astfel se vor putea obține roadele binefăcătoare menite să se arate pe urma unei atât de nobile și de delicate îndatoriri.

Votul pe care îl dăm nu trebuie să fie socotit ca produsul unei sarcini ce ni se impune; el trebuie să fie din contră, partea noastră de gândire, de judecată și de muncă la consolidarea României-Mari și contribuția noastră inteligentă și desinteresată, la rezolvarea problemelor naționale.

Într'un articol viitor, vom arăta cum și pentru cine trebuie să voteze locuitorii din teritoriile alipite, de dincoace de Carpați, pentru ca votul lor să obție toată însemnătatea de care este în stare.

Criza.

Cu toate greutățile ivite în formarea noului cabinet, și cu toate că în ultimele zile posibilitatea unui guvern Maniu părea înlăturată, spuneam totuși în numărul de ieri, că președintele consiliului dirigent, rămâne singura persoană indicată, să dea crizei, deslegarea cerută de împrejurări.

Aceia ce recomandă pe d. Maniu pentru această importantă însărcinare, este autoritatea sa morală necontestată, atât în vechiul regat cât și în teritoriile alipite, cum și vederile sale politice exprimate în atâtea rânduri și din care se degajează ideea că președintele consiliului dirigent, ca și toți ceilalți colegi ai săi, este pentru un guvern de rezistență, așa după cum îl cere țara, iar nu pentru unul de umilire și locmeală.

În urma noului apel ce s'a făcut la d. Maniu, acesta a avut numeroase întrevederi cu oamenii politici din vechiul regat și cu aceia din teritoriile ocupate, pentru a examina situația și a vedea dacă s'ar putea găsi mijloacele să se concilieze vederile opuse până acum și să se obție soliditatea necesară noului guvern.

Din modul cum au decurs aceste întrevederi, reiese că se va putea ajunge în curând la o soluțiune favorabilă intereselor generale.

E drept că s'au mai încercat și alte formațiuni, însă cu cea mai mare lipsă de succes, de oarece am spus că încă din primul moment, d. I. Maniu, s'a înfățișat ca adevăratul și singurul om al situației.

Viitorul, publică următorul comunicat ce declară de neexistente combinațiile ministeriale de care s'a vorbit:

Contraștirilor publicate de unele ziare, d. Maniu n'a plecat la Sibiu. Președintele Consiliului dirigent din Transilvania se găsește în capitală unde continuă întrevederile cu diferiți oameni politici.

Cât privește combinațiunile ministeriale vânturate până azi, ele nu sunt decât produsul fanteziei amatorilor de știri senzaționale.

Un lucru este sigur. Criza se apropie de sfârșitul său și probabil că în cursul zilei de azi vom putea avea primele indicațiuni sigure asupra formării viitorului guvern.

Comunicat acesta conform unei tradiții învechite, desminte până în ultimul moment, aceea ce într'o bună zi devine realitate.

După știrile sosite, d. Maniu, trebuia să se prezinte ieri la Suveran, pentru a comunica rezultatul întrevederilor sale.

O pildă.

Ziarul local din Reșița, (Banat) scris în nemțește, publică la loc de frunte nouile numiri date străzilor și piețelor din acea localitate.

Citind lista nouilor numiri ale străzilor, vezi că ele evocă întreg trecutul și prezentul neamului românesc.

Lista cuprinde numele membrilor dinastiei române, nume neperitioare din istoria neamului românesc, din trecut și prezent și numiri geografice consacrate de sângele ostașului român pentru libertatea neamului.

Fericiti reșițenii, cari știu să trăiască în astfel în România-Mare și știu să comemoreze așa dupăcum au dat dovadă, libertatea ce le-a adus-o ostașul român.

Credem că pilda lor va trezi pe cei mulți din somnul nepăsării, readucându-l la realitate.

Inscrierile studenților din țările alipite.

Se aduce la cunoștința studenților din țările alipite că, spre a fi înscriși în facultățile din regat trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. Să aibă testimoniul de maturitate, adică de absolvire a cursurilor liceale, în original sau duplicat, pe care-l depun mai întâi la Rectoratul Universității pentru echivalare. Cei din Basarabia vor depune și o traducere legalizată, pe lângă original.

2. Inscrierile se fac între 1-15 Oct. a. c. la secretariatele Facultăților, cu excepția facultății de filosofie și litere, care înscrie până la 20 Octombrie. Odată cu cererea de înscriere, studenții vor prezenta la secretariatul facultăților: extractul de naștere; testimoniul de maturitate echivalat de rectorat; certificatul de stare materială; iar cei cari vor să se înscrie la medicină vor alătura și un bilet de vaccin.

3. Cursurile se deschid după 15 Octombrie. Pentru a nu fi siliți să stea în București până la deschiderea cursurilor, se recomandă studenților să vie pentru înscriere în ultimele zile.

Presă franceză și România.

«Le Journal» scrie:

«O să vedem o criză în România? Nu este imposibil, căci cabinetul Brătianu e uzat până la extrem. Dar ce este sigur, este că formarea unui nou minister are puține șanse să aducă o apropiată schimbare. Românii n'au aceleași motive ca sârbii să îndure presiunea puterilor. Ei cer tot ce pot obține și chiar mai mult și știu că nimeni n'o să vie să-i miște. Ei au cu prisosință cu ce să trăiască. Pe de altă parte, procedurile Conferinței i-au exasperat. Și, la dreptul vorbind, îi înțelegi când cunoști dedesubturile acestei afaceri. Protecțiunea minorităților nu e decât un pretext. Americanii caută ceară monarhiei dușmăre, pentru că aceasta din urmă a refuzat să lase să i se acapareze petrolul de către Standard Oil Trust și pentru că grozav ar vrea unii să aibă prilejul să blocheze un stat care poate arunca un milion de tone de grâu în drumul exporturilor transatlantice. Românii le tin piept pentru că au piața rusească, pe care nimeni nu poate să li-o închidă. Dar nu se bagă de seamă că cu aceste strălucite operațiuni umanitare unii încep să pregătească germanilor frumoase prilejuri de revanșă?»

INFORMAȚII.

— O comisiune militară mixtă a fost însărcinată să plece în Transilvania pentru a lua măsurile necesare în vederea unei drepte repartizări a cărbunilor.

— Regele a primit pentru a doua oară în audiență pe sir Clerk.

— Regina a sosit Joi la Bicz, venind cu automobilul din Transilvania.

— Presa italiană, publică interesante amănunte cu privire la atitudinea dușmănoasă adoptată de America față de România.

Așa de exemplu, presa italiană spune că America a cerut ca România să piardă dreptul la Bucovina cum și la despăgubiri de război, pentru faptul că a refuzat să iscălească tratatul.

Presa italiană explică atitudinea Americii, prin aceea că aceasta s'a simțit jicnită de hotărîrea României de a nu iscăli clauzele puse de Wilson relativ la minorități.

Ziarele și opinia publică italiană comentează defavorabil pentru Statele-Unite, nedreptatea pe care acestea o fac statului român.

— Știri sosite din Zagreb, la Saionic, anunță că mișcarea federativă câștigă teren în Jugoslavia.

Conducătorii opiniei publice din teritoriile alipite Serbiei, cer modificarea constituției.

— Ministerul de război publică un ordin circular ce anulează decretele din timpul războiului prin care se acordase ofițerilor facultatea de a se căsători cu dispensă de dotă.

Citim în „Universul”

Cu privire la viitoarele conjecturi militare și politice în Europa, se afirmă că Franța ar proiecta înființarea unei alianțe cu patru Puteri din partea de est și sud-est a Europei, în vederea contrabalansării pericolului german. Alianța s'a proiectat pe timp de 25 de ani și ar urmări stabilirea unor strânse legături politice, militare și economice între Statele respective.

— Ministrul de război al Prusiei, colonelul Keimhardt, și-a dat demisia.

— Formarea armatei naționale maghiare întâmpină mari dificultăți. Față de această constatare comandamentul unguresc a dispus să se procedeze cu toată rigoarea la executarea recrutărilor în regiunea de dincolo de Dunăre.

Cercurile politice maghiare, din Budapesta, sunt foarte îngrijate văzând că nici unul din guvernele cari s'au perindat până acum la cârma țării nu a fost capabil să restabilească regimul normal.

Se află din isvor competent că aceleași cercuri văd cu groază că ar putea să vie momentul, când România, refuzând să contribuie la menținerea ordinii în Ungaria, ar lăsa-o pe aceasta pradă anarhiei.

— Ministerul de război a luat măsuri pentru lăsarea la viață a tuturor tinerilor, fie în termen de serviciu, fie complectasi sau rezervisti, cari sunt susținători de familie.

Cei în cauză sunt ținuți însă să-și probeze situația cu acte în regulă.

— Compania de navigație Triestino va înființa două noi linii pentru Constantino-pol. Vapoarele primei linii vor urma drumul spre porturile Bulgariei și României, iar vapoarele liniei a doua spre Samsun Trebizunda și Batum.

— Se anunță că mai mulți artiști dramatici bucureșteni au fost angajați la teatrul național ce urmează să se deschidă la Cluj.

Liga consumatorilor din Brașov a ținut o ședință în care s'au luat măsuri pentru estenirea prețului cărnei.

Dacă asemenea legi, s'ar forma în toate orașele, este probabil că specula ar trebui să se dea învinsă în fața controlului cetățenilor și al măsurilor ce s'ar lua.

— Ziarele bucureștene anunță că s'ar putea întâmpla ca alegerile să fie amânate cu 10-12 zile. Aceasta din cauza gravității situației.

— La Iași a sosit știrea, din Odesa, că orașul Nicolaev a fost aproape complet distrus de o explozie, cauzată de aprinderea parcului de vagoane cu proiectile de către bolșevici. Numărul victimilor nu ese încă cunoscut.

— Se lucrează în vederea punerii în circulație a trenurilor pentru București-Sofia, așa cum acele trenuri existau înainte de război.

— Se anunță din Budapesta că la Viena, s'a descoperit un complot monarhist. S'au făcut numeroase arestări.

— În portul Brălla au sosit 6600 de tone de zahăr.

Ministerul de industrie a primit deasemenea zahăr și stofe, ce vor fi distribuite populației.

— În Lipsca și Drezda vor fi înființate camere de comerț olandeze.

— A apărut „Cuvântul liber” no 4 revistă săptămânală.

Prețul unui exemplar 1 leu.

Ca articole, găsim: Cronica politică, Clasicismul de fier, semnat de d. H. Sanielevici, Biruința Capitalismului, Otto Bauer și socialismul practic etc.

— Tratatul în vederea unui împrumut de Stat la Banca Națională au fost întrerupte. Era vorba de un împrumut de un miliard.

Nu se știe dacă aceste tratative vor fi reluate, dar se crede că ministerul de finanțe va emite hârtie-monedă pentru o sumă mai mare dacă nu se va putea realiza acest împrumut.

Intr'adevăr, s'a comandat la o monetărie din America un stoc de hârtie-monedă pentru o valoare de circa 4 miliarde, care va sosi în țară mai târziu.

Să notează în legătură cu anunțul apărut relativ la petrecerea, ce se va aranja în Lipova la 27 sept. a. c., că venitul se destinează pentru Biserica din Mărășești. Do. 466.

Logodnă. D-șoara Hortensia St. Șuluti de Cârpeniș din Nădlac și dl. Constantin Brătuianu, maior la cavalerie, logodiți.

Nr. Ia 467-1.

Dnii George Tomșa și soția din Holtmizeș, și Constantin Ugliș și soția din Pecica anunță cununia fiilor lor Constanța Tomșa și Petru Ugliș sublocotenent, ce o vor încheia în 8/21 Septembrie în biserica gr. ort. română din Holtmizeș. Nr. U. 461-1.

Bibliografie. Bursa anul XVIII. Nr. 785. Cu uruătorul sumar: Lovituri de bursă. Speculațiunea și schimbul. — Bălcuț Olanțez de probe de mărfuri. — Discursul lui Lloyd George. — „Generaia”, încunoștiințare. — Societăți pe acțiuni, bilanțuri, sporiri și reduceri de capital. — Informațiuni. — Afaceri de petrol. — „Naționala”, prospect de emisiune. — Bănci și diferite societăți anonime. — Mișcarea economică în Ardeal.

— Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expedierea suferă întârziere.

Stabilirea circumscripțiilor electorale.

(Continuare.)

V.

Județul Bistrița-Năsăud.

1. Circumscripția: Năsăud. Constă din comunele plășii Năsăud, cu excepție celor aparținătoare secretariatelor Rebrîșoara și Rebra-mare.

2. Circumscripția: Borgoprund.

Constă:

a) din comunele aparținătoare secretariatelor Rebrîșoara și Rebra-mare ale plășii Năsăud;

b) din comunele aparținătoare secretariatelor Borgo-Bistrița, Borgo-Prund, Borgo-Joseni, Tiha și Borgo-Suseni ale plășii Iad;

c) din comunele secretariatelor Nepos și Feldru ale plășii Rodna-veche.

3. Circumscripția: Bistrița-săsească.

Compusă din:

a) Centrul orașului Bistrița;

b) următoarele secretariate ale plășii Iad: Aldorf, Iad, Dumitrea, Terpiu, Jelna, Petruș, Dorolea;

c) următoarele secretariate ale plășii Beșineu: Beșineu, Lechința, Sângeorgiul-săseș, Vermeș, Dipșa, Ferihaz și Budacul-săseș.

4. Circumscripția: Rodna-veche.

Constă din comunele plășii Rodna-veche, cu excepția comunelor Nepos și Feldru.

5. Circumscripția: Bistrița română.

Compusă din:

a) suburbiile orașului Bistrița;

b) următoarele secretariate ale plășii Brașfalău-de-jos și Dumitrița;

c) următoarele secretariate ale plășii Beșineu: Ardan, Herina, Șieuf, Monor, Șieulmare, Șomfalău și Nușfalău.

VI.

Județul Brașov.

1. Circumscripția: orașul Brașov.

Alege 1 deputat.

2. Circumscripția: Feldioara.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Feldioara, Apața, Crisbay, Măieruș și Roțbav ale plășii Feldioara;

b) comunele secretariatelor Bicfalău și Borosnieul-mic ale plășii Sepsisângeorgiu, jud. Treiscaune și

c) comunele secretariatelor Vlădeni și Tântari ale plășii Sârcaia jud. Făgăraș.

3. Circumscripția: Satulung.

Compusă din:

a) comunele plășii Săcele;

b) comunele secretariatelor Budila și Bazău ale plășii Sepsisângeorgiu, jud. Treiscaune.

5. Circumscripția: Codlea.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Codlea, Satul-nou, Hălchiu, Cristian, Vâlcan și Ghimbor ale plășii Brașov;

b) comunele secretariatelor Prejmer, Bărbant și Sânpetru ale plășii Feldioara;

c) Râșnovul-săseș din județul Brașov.

(Va urma)

Impotriva colportorilor de știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) acei cari, fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri, fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșite în scopul de a spiona, sau trada, să aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de război.

TELEGRAME.

Criza politică română.

București 17. Criza politică continuă. Cercurile oficiale asigură că noul cabinet va fi format cel mai târziu Vineri, iar Sâmbătă va depune jurământul.

Îndată după rezolvirea crizei guvernamentale, Regele va relua reședința la Sinaia.

Consfătuirea miniștrilor ardeleni

București 17. Miniștrii Transilvaniei, aflați în București, s'au întrunit sub președinția lui I. Maniu, pentru examinarea situației.

Dni Averescu și T. Ionescu la palat.

București 18. Dni Tache Ionescu și general Averescu au fost primiți azi la orele 4 d. a. în audiență la palat.

București 17. Ieri s'a ținut în sala mare a ministerului de interne o consfătuire la care au luat parte toți conducătorii partidelor politice din România-Mare.

După consfătuire ministrul Basarabiei, Inculeț a declarat presei că criza va fi rezolvită cel mai târziu Vineri.

București, 18. — D. I. Maniu a plecat seară cu tren special la Sibiu.

București 13. Agenția Dacia anunță din cercurile guvernamentale că probabil se va forma un cabinet de concentrație în care vor fi reprezentați toți șefii partidelor atât din regiul regat cât și din teritoriile alipite.

București 18. D. Tache Ionescu a avut o întrevedere mai lungă cu fostul ministru bucovinean d. Iancu Fiondor. Au fost față la întrevedere dni general Averescu, ministrii Vasile Goldiș și Ciugureanu.

După aceasta d. Tache Ionescu a fost primit în audiență de Rege.

Generalul Gordon la București.

București 18. Generalul englez Gordon șeful misiunii militare a aliaților la Budapesta, a sosit Joi la București.

În gară a fost întâmpinat de generalul englez Candolle și de primul secretar legațiunii engleze din București, apoi căpitanul șefului Mareșalului Cartier general român d. Cihovski, dni ministri Mârzescu, C. Pop și Duca.

Manifestații de simpatie pentru România.

Lyon. Ziarul "Morning Post" din Londra, publică sub titlul: "Dreptate României", următoarea moțiune, votată la meetingul dela 10 Septembrie dela "British Empire Union", la Middlesbrough.

Acest meeting de 3000 de soldați și cetățeni, exprimă admirația lui nemărginită pentru vitează Românie, fiindcă a făcut ceea ce alții n'au reușit să facă și consideră că a făcut-o cu ea prin ultimatum și amenințări, e atât de aspru ca și de nepolitic.

Remanierea guvernului maghiar.

Carnavon. — Au fost numiți în guvernul maghiar contele Iozsef Somsich, ministru de externe, și Pekár ministru fără portofoliu. Portofoliile ministrului și internelor, nu sunt încă ocupate.

Transporturi americane pentru armata lituaniană

Libau. — A sosit în Libau primul transport de material de război trimis de Armata armatei lituanene.

Amânarea remiterii tratatului bulgar.

(Radio Lyon). — Tratatul cu Bulgaria nu va fi remis delegaților bulgari înainte de săptămâna viitoare.

În chestia ratificării tratatului de pace.

Nauen. — Misiunea africană a Coloniilor Capului, a ratificat tratatul de pace.

Tracia acordată Greciei.

Lyon. — Consiliul suprem întrunit Miercuri, a aprobat definitiv condițiunile de pace cu Bulgaria. Tratatul va fi remis probabil Vineri. Tracia este atribuită Greciei.

Bulgaria primește asigurarea libertății economice în marea Egee în condițiuni deliberate ulterioare.

Chestia Fiume și a Siriei în fața Conferinței.

Nauen. Profitând de prezența lui Lloyd George la Paris, Conferința al Conferinței de pace s'a ținut azi dimineața și după masă.

Erau prezenți: Clemenceau, Lloyd George, Polk, Tittoni. S'a discutat chestiunea Siriei și chestiunea Fiume.

Lloyd George pleacă Luni seara din Paris.

Consiliul suprem și incidentul dela Fiume.

Nauen. — Consiliul suprem va lăsa pentru mai târziu chestia tratatului cu Bulgaria. După "Petit Journal" Consiliul se va ocupa întâiu cu criza ministerială română și sârbă. Consiliul suprem nu va interveni în chestiunea Fiume, în caz că nu se vor isca alte incidente. Consiliul consideră cele petrecute, ca fapte ce privesc situația internă a Italiei.

Lyon. — Consiliul suprem al conferinței de pace a decis să rezolve chestiunea Fiume. Delegația americană n'a primit însă până acum instrucțiuni din partea guvernului său.

Roma. Din Fiume se anunță că incidentul neplăcut provocat de Gabrielle d'Annunzio e aplanat.

Generalul Badaglio a reușit să convingă trupele cari au intrat în Fiume că ele nu aduc nici un serviciu patriei prin fapta lor.

Trupele americane și engleze au fost retrmise la Fiume.

Roma. În cercurile politice de aci se comentează cu mare interes faptul, că delegații americani la Conferința de pace, au cerut guvernului italian, ca d'Annunzio să fie deținut și dus în fața tribunalului marțial.

O proclamație a lui D'Annunzio.

Lyon. — D'Annunzio a lansat o proclamație anunțând cucerirea, liberarea și anexiunea definitivă a orașului Fiume către Italia.

Manifestații în onoarea lui D'Annunzio.

Roma. — În toate orașele mari, ale Italiei zilnic au loc mari demonstrații. Mulțimea pretutindeni îi aduce ovații lui D'Annunzio, cerând neamânata ocupare a orașului Fiume și a litoralului dalmatin.

Guvernul italian s'a văzut constrâns să ia dispoziții militare, ca mulțimea să nu întreprindă ceva împotriva Statelor Unite.

Cultura franceză în Cehoslovacia.

Praga. În urma unui acord, guvernul francez a trimis în Cehoslovacia un număr de profesori destinați să organizeze cursuri de limba și literatura franceză în liceele din Praga și alte mari orașe ale Cehoslovaciei.

Petliura respinge pacea propusă de bolșevici.

Paris. O delegație bolșevică s'a prezentat la 5 Septembrie la cartierul general al lui Petliura, propunând să se încheie pace pe baza independenței Ucrainei. Șeful delegației, Piatakoff, fost comisar la interne în guvernul sovietic a lui Racovski, a declarat că guvernul sovietic recunoaște imposibilitatea de a lupta deodată contra tuturor dușmanilor, ceea ce îl decide să încheie o pace cu toate guvernele naționale spre a năbuși definitiv contra revoluția. Petliura a convocat imediat consiliul de miniștri, care a luat rezoluția de a respinge propunerea lui Piatakoff, arătând că bolșevicii sunt dușmani de moarte ai Ucrainei.

Varsovia. — "Polsky Kurier" publică o telegramă lungă despre situația din Ucraina. Această telegramă între altele spune, că armata generalului Petliura se compune din elemente care nu sunt îndestul de disciplinate. Cu toate acestea Petliura în scurt timp va fi stăpân pe Ucraina deoarece populația acesteia e împotriva generalului Denikin și a aderenților lui aristocrați.

În general, se crede, că din ziua, în care trupele aliate vor părăsi pe Denikin, acesta nu se va mai putea menține în Ucraina.

Populația ucrainiană a atacat cu armele trupele lui Denikin, reușind în unele locuri a le isgoni.

Conținutul notei lui Clerk.

București 17. Nota adusă de Clerk conține următoarele patru întrebări:

1. Dacă România e gata să rechem trupele din Ungaria;
2. să oprească rechizițiile;
3. să remită comisunei despăgubirilor toate rechizițiunile făcute în Ungaria.
4. să formuleze condițiunile pentru o colaborare cu aliații pentru menținerea ordinii în Ungaria.

București 17. "Viitorul" declară: Avem toată încrederea în misiunea dlui Clerk, întru cât dsa are răgaz suficient să studieze mai îndelung și deaproape chestiunile ce interesează conferința și întru cât este în măsură să se informeze asupra adevăratei situații în Orient și să se convingă de greșelile procedurii Consiliului suprem față de România.

Succesele armatei polone.

Paris. După o luptă intensă, armata polonă a trecut Beresina luând orașul Borisov la sud de fluviul Dwina. Polonezii au respins un puternic atac aruncând pe inamic dincolo de linia fluviului.

Lyon. Armata generalului Szeptiky a reluat marsul dealungul Beresinei înspre Dinpru. Operațiunile aripei drepte căreia îi servește ca bază fortăreața Bobrinsk, se desfășoară în două direcții: spre Mohilev și spre îmbucătura acestui râu. În centru polonii au reușit să obțină succese definitive, care le deschide calea spre Moscova.

Situația financiară a Germaniei.

Carnavon. — Directorul băncilor statului german, arată într-o ordonanță specială, că bancnotele germane de 50 mărci nu mai au efect în ceea ce privește plata legală începând dela 10 Septembrie 1919. Toțiș băncile statului german vor continua să rescumpere aceste bancnote până la 10 Septembrie 1920.

Reinoita scădere a valutei germane a făcut ca la Bursa din Berlin să se ceară înființarea măsurilor pentru regulamentarea valutei.

Nr. 1029.
1919.

CONCURS

La școala primară comunală din Zsigmondhaza se scrie concurs pentru postul de învățător.

Emolumentele acestui post sunt: dela comuna Zsigmondhaza 1200 cor. salar anual și locuință în natură, pentru femeie învățătorului pausal 148 cor. înregirea de salar conform anilor de serviciu, adăugiu de schimbare de rășboi, familia și pentru vestimentație asigură din visteria statului român.

Petenții au să înainteze petițiile aduse: 1) diploma de învățător, 2) Extras de botez, 3) certificat de apartinență și atestată de serviciu prestat până acum, până inclusiv 24 septembrie 1919 adresate Etanei școlare Zsigmondhaza.

Zsigmondhaza la 15 Septembrie 1919
AUREL ARGOSI
secretar comunal
E. 458-3. **presidentul eforiei școlare.**

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI „ROMÂNUL”

REVISTA COPIILOR și a TINERIMEI

apare de la 1913 regulat în BUCUREȘTI Strada Enăchiță Văcărescu 8 bis

sub direcția Dlui C. G. Costa-Foru, președintele Asociației Generale a Presei Române și conducerea D-rei Maria Costa-Foru, fiica sa. **Majestatea Sa Regina Maria** a binevoit a încredința acestei Reviste publicarea unei opere de Circa 800 pagini, „**POVESTEA UNEI FETIȚE CARE VROIA SA ȘTIE TOATE**”, scrisă pentru fiica Sa, Domnița Ileana.

Această scriere apare în supliment ilustrat alături de Revistă și merită a fi citită nu numai de cei mici, dar și de cititorii în vârstă.

Costul abonamentului anual e de Lei 25 Un număr — 75 bani.

Cereți un număr de probă printr-o carte poștală și vi-se va trimite, însă din numerile cele vechi.

Abonamentele se pot face prin Banca „Albina” și sucursalele sale. Re 186

In cancelaria secretarială cercuală din Taut, jud. Arad, află aplicare în... a ti... or... nișoară care... perfect limba română, n scris- ent. Plata după tocmeala. Cei cu diploma secretarială pot fi aleși la posturile de vicesecretari care e vacant. Secretarul la convenit, da costul gratuit. Doritorii au să se prezente în persoană.
- 18 no iulai Secretarul cercual Taut
Se. 464-2. jud. Arad.

In cursul lunei Septembrie se deschide **prăvălia de ghete și articole de modă pentru bărbați** a Fraților Apponyi
: pe bulevardul Arhiducelui Josif Nr. 7.
Prețuri mici, serviciu culant și mășuri de calitate bună.
No. E 455-5.

MA-MODERN INSTITUT GRAFIC ROMÂNESC ARDEAL BĂNĂȚI ȘI CRIȘANA

CONCORDIA

STATE RE-ACTIUN. ARAD STR. ZRINYI 1 a. TELEFON No 570.

bleb... Fintă aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate: ca mașini de cules, mașini de țesut, mașini de tăiat și mașini de vărsat cișele, precum și cu cele mai moderne tip. e. Primește spre executare tot felul de opări, reviste, fol, blacate, registre, tipărituri pentru bănci și societăți precum și tipărituri administrative și advocațiale, invitari de logodnă, cununțe și p. petreceri. Anunțuri funerale se execută cu cea mai mare urgență.

Serviciu promp. Prețuri moderate.

Un preot vădov caută o femeie inteligentă mai în etate care să grijească de creșterea de 2 copii și să conducă economia de casă. Adresa se află la administrația acestui ziar. Nr. Co. 459-3.

„ȘINȘIOT B3” de împacheta SUPERIOR albă de vânzare în mic și mare la firma „HERMES”, întreprindere de comisiun. ARAD. str. Luther nr. 1.

RECLAMA ESTE SUFLETUL COMERCIULUI.

NOUȚĂȚI LITERARE

de vânzare la **LIBRARIA CONCORDIA** ARAD. strada Francisc Deak nrul 39

Revista Istorică. Dări de seamă, documente și notițe. Publicată de N. Iorga, cu concursul mai multor specialiști. Până acum au apărut 10 nre. Prețul unui număr 1 leu.

Arhiva pentru știința și reforma socială. Organ al Asociației pentru studiul și reforma socială. Director D. Gusti. Anul I. No. 1. Apariție trimestrială. Revista de drept e dată de resortul de codificare. Până acum au apărut până numere a Lei 2.50.

Istoriei Târgu-Jiului de Alex. Ștefulescu. Ediție II-a. Cu numeroase ilustrațiuni.

Goziul istoric și pitoresc de Alex. Ștefulescu. Cu multe ilustrațiuni.

De vânzare la **Librăria Concordia**, Arad Str. Deak Ferenc nrul 39. Li. 440.

Notă muzicale pentru voce, pian cu text român și francez, imnuri, valsuri, serenad, romante, cuplete.

lubitul meu nu este print. Romanta logodnică dela Oituz.

Cântecul lui Floareș Sergentul, cu text francez și român.

Când Tata va veni — Hora Unirei, Imn national român. — Rănitul din Bucovina. — Desteaptă-te Române. — Peste Carpați. — L. Carpați. — Dezertorul, legendă patriotică. — Dor de primăvară, romanta. — *De dorul* — Nu m'abandona. — Doina Oltului. — Deschide, deschide fereastra, romanta populară. — Eră prin Mai, romanta. De acum nu te-oi mai vedea. — Domnișoara dela postă. — La cârdiuma din sosea, l'auzi, l'auzi, l'auzi ia, melodie populară.

Aseară, ce-ai făcut. — Cupletele lui Stoim. Veteranul. — Celebrele cuplete alt rechiziilor metalelor. Marito din Prahova. — Aolea Ciufei! Culei! (Li 346)

Nouăți muzicale pentru voce și pian cu text român, francez, italian și englez. Li 316

Constantin Șăineanu, professeur de la *Dictionnaire français-roumain* III-e édition revue et augmentée. Avec un supplément contenant L'argot Parisien, cu 944 pag. 25 Lei.

Maximilian W. Schroff. *Dictionar german-român*. Edițiune mare, cu 920 pag. 25 Lei. 47Li 3

Faceți publicațiunile DV. în cel mai răspândit ziar de dincoace de Carpați

„ROMÂNUL”

A atunci succesul este sigur!

Se pot insera cereri și oferte de servitii, închirieri, arândări, cumpărări și vânzări de mobile și imobile, anunțuri comerciale, anunțuri de căsătorie, etc. etc.!

Taxele se plătesc după tarif.

